

TOMASZ SIEMIĄTKOWSKI¹

TOMASZ SZCZUROWSKI²

ZASTOSOWANIE NOWYCH TECHNOLOGII DO WYKONANIA OBOWIĄZKU Z ART. 69 USTAWY O RACHUNKOWOŚCI

STRESZCZENIE

Przedmiotem niniejszego artykułu jest wpływ nowych technologii na coroczny obowiązek przedsiębiorców w zakresie sporządzania i składania do sądu rejestrowego sprawozdania finansowego przedsiębiorcy, jak również innych dokumentów określonych szczegółowo przepisami prawa. Celem artykułu jest nie tylko prezentacja nowych rozwiązań prawnych w tym zakresie, ale również wskazanie znaczenia zastosowania nowych technologii w powyższym zakresie, tak w kontekście postępowania rejestrowego, jak i działalności przedsiębiorcy.

SŁOWA KLUCZOWE

Technologia, sprawozdanie finansowe, przedsiębiorca

WSTĘP

Nowe technologie coraz częściej wkraczają w tradycyjne postępowanie cywilne. Na gruncie procedury niemal rewolucyjnym rozwiązaniem w tym zakresie było wprowadzenie z 1.1.2010 r. tzw. postępowania elektronicznego (art. 505²⁸ KPC). Jednym natomiast z pierwszych przejawów zastosowania nowych technologii na gruncie postępowania cywilnego związanego z prawem spółek było ustanowienie ustawą z 1.4.2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek

---

¹ Profesor, wykładowca na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

² Doktor nauk prawnych, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

handlowych oraz niektórych innych ustaw³ możliwości tworzenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z użyciem wzorca udostępnianego w systemie teleinformatycznym, przy czym w myśl ówczesnie obowiązującego art. 157¹ § 2 KPC umowa taka mogła być opatrzona jakimkolwiek podpisem elektronicznym. Takie rozwiązanie materialnoprawne w istotny sposób wpłynęło również na postępowanie cywilne związane z rejestracją takiego podmiotu.

Można stwierdzić, że w następnym okresie nowe technologie jeszcze śmieiej wkraczały w sferę postępowania cywilnego, przy czym co także trzeba dodać, wiele regulacji czeka jeszcze na wejście w życie. Nie sposób w niniejszym opracowaniu wspomnieć wszystkich regulacji prawnych w tym zakresie. Niemniej dla zagadnienia objętego tematem artykułu zasadnicze ma ustawa z 26.1.2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw⁴, która zastosowanie nowych technologii wprowadza w zakresie postępowania rejestrowego⁵. Zgodnie bowiem ze znowelizowanym art. 19 ust. 2 ustawy z 20.8.1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym⁶ (Dz. U. 2019, poz. 1500). wnioski dotyczące podmiotu podlegającego wpisowi do rejestru przedsiębiorców składa się wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Powyższe oznacza, że postępowanie rejestrowe w zakresie dotyczącym podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców będzie prowadzone wyłącznie z zastosowaniem nowych technologii, a więc poprzez składanie dokumentów w postaci elektronicznej, zaś sąd rejestrowy będzie wydawał orzeczenia również mające wyłącznie postać elektroniczną⁷. Powyższa regulacja prawna ma wejść w życie z 1.3.2020 r. Tą samą jednak ustawą dodano do KRSU art. 19e, który odnosi się do kwestii bezpośrednio związanych z tematem niniejszego artykułu, a mianowicie składania do sądu rejestrowego dokumentów, o których mowa w art. 69 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁸. Regulacja ta weszła w życie 15.3.2018 r. i już obecnie, w zakresie nią objętym, szeroko otwiera postępowanie rejestrowe na zastosowanie nowych technologii⁹.

DOTYCHCZASOWY STAN PRAWNY

---

³ Dz. U. nr 92, poz. 531.

⁴ Dz. U. poz. 398 z późn. zm.

⁵ Zob. T. Szczerkowski, *Nowa regulacja postępowania rejestrowego*, PPH 2018, nr 10, s. 48 i n.

⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 1500, zwana dalej: KRSU.

⁷ Więcej zob. T. Szczerkowski, w: K. Osajda (red.), *Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym. Komentarz*, Warszawa 2019, Legalis, komentarz do art. 19.

⁸ Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm., zwana dalej: RachU.

⁹ Szerzej zob. T. Szczerkowski, *Nowy tryb składania dokumentów finansowych do Krajowego Rejestru Sądowego*, PUG 2018, nr 5, s. 28 i n.

Zgodnie z obowiązującym zarówno dawniej, jak i obecnie art. 69 ust. 1 RachU kierownik jednostki składa we właściwym rejestrze sądowym roczne sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z badania, jeżeli podlegało ono badaniu, odpis uchwały bądź postanowienia organu zatwierdzającego o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego i podziale zysku lub pokryciu straty, a w przypadku jednostek, o których mowa w art. 49 ust. 1 - także sprawozdanie z działalności - w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego. W stanie prawnym obowiązującym do 15.3.2018 r. wykonanie powyższego obowiązku wiązało się z koniecznością złożenia przez przedsiębiorcę pisemnego wniosku o przyjęcie dokumentów w tym przepisie wymienionych do akt rejestrowych danego podmiotu. W przypadku dużych podmiotów generowane w ten sposób dokumenty potrafiły sięgać nawet setek stron. Jednocześnie złożenie wniosku powiązane było z obowiązkiem uiszczenia opłaty sądowej od wniosku, jak również opłaty za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym o wpisaniu tejże wzmianki, które w końcowym okresie obowiązywania wynosiły łącznie 140 zł. Z uwagi na fakt, że najczęściej okres bilansowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym, toteż termin o którym mowa w art. 69 ust. 1 RachU dla większości podmiotów rejestrowych upływał z dniem 15 lipca. To zaś rodziło często komplikacje techniczne związane z samym złożeniem wniosku. Jeżeli przedsiębiorca decydował się na osobiste złożenie wniosku w końcowym okresie terminu, to musiał nierzadko liczyć się z wielogodzinnym oczekiwaniem w kolejce. Dość bowiem powiedzieć, że w realiach warszawskiego sądu rejestrowego dzienny wpływ spraw rejestrowych w okolicach 15 lipca rok rocznie sięgał kilku tysięcy spraw.

Nie sposób wreszcie pominąć, że problemy techniczne związane z wykonaniem powyższego obowiązku wiązały się nie tylko ze złożeniem stosowanego wniosku, ale również jego rozpoznaniem przez sąd rejestrowy. Znowu odwołując się do doświadczeń największego sądu rejestrowego w Polsce, należy wskazać, że w okresie wakacyjnym wpływ do referatów poszczególnych orzekających potrafił sięgać nawet kilku tysięcy spraw. Naturalną konsekwencją takiego stanu rzeczy był fakt, że nie było fizycznej możliwości rozpoznania wniosków w ustawowym siedmiodniowym terminie. Najczęściej rozpoznanie wniosków trwało do października. O ile brak wpisu wzmianki o złożeniu sprawozdania finansowego nie stanowi większego problemu w codziennej działalności gospodarczej, o tyle konieczność rozpoznania wniosków według dat ich wpływu powodowała, że na rozstrzygnięcie musiały również oczekiwać wnioski rejestrowe dotyczące tak istotnych kwestii jak choćby zmiany w składzie zarządu, czy adresu danego przedsiębiorcy. Opóźnienie w rozpoznaniu zwłaszcza tych ostatnich wniosków rodziło, skądinąd usprawiedliwioną, niecierpliwość przedsiębiorców.

Niemniej brak było jakichkolwiek podstaw prawnych do rozpoznawania wniosków nie według kolejności ich wpływu, ale znaczenia dla obrotu gospodarczego. Przez wiele lat powyższy problem nie był dostrzegany przez Ministra Sprawiedliwości, który do 2016 roku nie udzielał również istotniejszego wsparcia kadrowego.

Powyższe kwestie zostały dopiero dostrzeżone przez projektodawcę ustawy z 26.1.2018 r., który w uzasadnieniu wskazał, że biorąc pod uwagę, że większość podmiotów składa do sądu rejestrowego sprawozdanie finansowe w okresie od maja do września każdego kolejnego roku, w tych miesiącach sądy rejestrowe „zalewane” są wnioskami o ujawnienie w rejestrze wzmianki o złożeniu sprawozdania. W efekcie znacząco wzrasta liczba spraw, a sądy rejestrowe nie są w stanie opanować wpływu. Skutkiem powyższego, na każdego z orzeczników i pracowników sekretariatu w omawianym okresie przypada około 50–100 takich spraw dziennie. Bieżące rozpoznane i techniczne „obsłużenie” takiej liczby spraw jest niewykonalne. Siłą rzeczy wydłużeniu ulega również czas oczekiwania na rozpoznanie innych wniosków niż wniosek o wpis wzmianki o złożeniu sprawozdania¹⁰.

Wreszcie nie sposób pominąć, że papierowa forma składanych do sądu rejestrowego sprawozdań finansowych i innych dokumentów znacznie ograniczała dostęp do nich osobom trzecim. Co prawda dokumenty te, tak jak pozostałe części akt rejestrowych, są powszechnie dostępne i każdy może je przeglądać bez potrzeby wykazania jakiegokolwiek interesu prawnego, niemniej zawsze wiązało się to z koniecznością stawienia się do sądu rejestrowego, zamówienia akt rejestrowych, a następnie ich kopiowaniem, fotografowaniem, czy analizą na miejscu. Powyższe nie zapewniało komfortu pracy, zwłaszcza że dane zawarte w powyższych dokumentach są wysoko specjalistyczne i często wymagały szczegółowej analizy.

Wszystkie powyższe okoliczności wymusiły na ustawodawcy zmianę dotychczasowej regulacji prawnej i natychmiastowe otwarcie na nowe technologie procedury składania do sądu rejestrowego dokumentów o których mowa w art. 69 ust. 1 RachU.

ZASTOSOWANIE NOWYCH TECHNOLOGII

Zasadnicze znaczenie dla składania do akt rejestrowych dokumentów o których mowa w art. 69 ustawy o rachunkowości ma dziś art. 19e ust. 1 KRSU. Zgodnie z który złożenie tych

---

¹⁰ Uzasadnienie do projektu ustawy z 26 stycznia 2018 r. druk sejmowy nr 2067, s. 64.

dokumentów następuje przez zgłoszenie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego udostępnionego do tego celu przez Ministra Sprawiedliwości.

Z powyższej normy prawnej wynikają dwa zasadnicze wnioski. Po pierwsze począwszy od 15.3.2018 r. zgłoszenie do sądu rejestrowego dokumentów o których mowa w art. RachU może być dokonane wyłącznie w postaci elektronicznej poprzez system udostępniony przez Ministra Sprawiedliwości. Ustawodawca odszedł w tym zakresie od składania tych dokumentów w postaci papierowej. Istotnym jest podkreślenie już w tym miejscu, że powyższy tryb obejmuje nie tylko sprawozdania za okresy po 15.3.2018 r., ale dotyczy wszystkich dokumentów wskazanych w art. 69 RachU, które będą składane po tej dacie, niezależnie od tego jakiego okresu dotyczą. Warunkiem dokonania zgłoszenia jest jedynie posiadanie w systemie teleinformatycznym konta, o którym mowa w art. 126 § 6 KPC, służącego do wnoszenia pism procesowych w postępowaniu rejestrowym. Regulacja przewidująca pełną elektroniczność w zakresie zgłaszania dokumentów określonych w art. 69 ust. 1 RachU jest spójna z odpowiednią nowelizacją ustawy o rachunkowości. Trzeba w tym miejscu wspomnieć choćby o art. 45 ust. 1f RachU zgodnie z którym sprawozdanie finansowe sporządza się w postaci elektronicznej oraz opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP, przy czym sprawozdania finansowe jednostek wpisanych do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego sporządza się w strukturze logicznej oraz formacie udostępnianych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych (art. 45 ust. 1g RachU). Analogiczną regulację zawiera art. 49 ust. 7 RachU w zakresie sprawozdań z działalności, jak również art. 63k RachU w stosunku do sprawozdań z płatności. Zmian dokonano również w ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym¹¹ w której art. 86 ust. 1 stanowi, że sprawozdanie z badania sprawozdania finansowego jest podpisywane przez biegłego rewidenta. W przypadku podmiotów podlegających wpisowi do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego sprawozdanie z badania sporządza się w postaci elektronicznej oraz opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym biegłego rewidenta. Z tym jednak, że w zakresie sporządzonych do dnia 30.9.2018 r. dokumentów, o których mowa w art. 69 ust. 1, 1b, 1f, 1g i 3 RachU, można dołączyć ich kopie podpisane w sposób określony w art. 19e ust. 2 KRSU. Powyższe, o czym będzie jeszcze mowa, ma zasadnicze znaczenie tak dla

---

¹¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1421 z późn. zm.

przedsiębiorców, jak i działalności sądu rejestrowego, a następnie dostępności tychże dokumentów dla podmiotów trzecich.

Po drugie z art. 19e ust. 1 KRSU wynika jeszcze jeden ważny wniosek, który był możliwy jedynie dzięki zastosowaniu nowych technologii w związku ze zgłaszaniem do sądu rejestrowego dokumentów o którym mowa w art. 69 ust. 1 RachU. Przepis ten stanowi bowiem jednoznacznie, że dokumenty te są jedynie zgłaszane do sądu rejestrowego. Zgłaszający podaje: numer KRS podmiotu, którego dokumenty finansowe są zgłaszane; okres, za który zgłaszane są dokumenty finansowe, albo okres, w którym podmiot nie miał obowiązku sporządzenia i złożenia rocznego sprawozdania finansowego; osobę lub osoby podpisujące zgłoszenie, o których mowa w art. 19e ust. 2 KRSU; rodzaj zgłaszanych dokumentów finansowych; język, w jakim dokument finansowy został sporządzony. Każdy zgłaszany dokument finansowy powinien być zamieszczony w oddzielnym załączniku. Zgłoszenie takie nie jest wnioskiem o wszczęcie postępowania rejestrowego, ale ma charakter wyłącznie ewidencyjny. Konsekwencją tego jest, że sąd rejestrowy w związku ze zgłoszeniem nie dokonuje jakichkolwiek czynności postępowania cywilnego, albowiem zgłoszenie nie jest wnioskiem wszczynającym takowe postępowanie, zaś niezwłocznie po zgłoszeniu system teleinformatyczny przesyła na konto zgłaszającego elektroniczne potwierdzenie zgłoszenia, które zawiera dane jednoznacznie wskazujące zgłaszane dokumenty finansowe, użytkownika, który je zgłosił, oraz datę zgłoszenia. Bezpośrednim odzwierciedleniem tej zasady jest art. 19e ust. 7 KRSU zgodnie z którym zgłoszenie podlega automatycznej weryfikacji za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. W razie pozytywnej weryfikacji wzmianka o złożeniu dokumentów jest automatycznie dokonywana w KRS (art. 20 ust. 1f KRSU). Niezwłocznie po automatycznym zamieszczeniu w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego wzmianki o złożeniu dokumentów finansowych system teleinformatyczny przesyła na konto zgłaszającego elektroniczne powiadomienie o ujawnieniu wzmianki. Niezwłocznie po zamieszczeniu złożonych dokumentów finansowych w repozytorium, system teleinformatyczny przesyła na konto zgłaszającego elektroniczne powiadomienie o zamieszczeniu dokumentów w repozytorium.

Zastosowanie w powyższym zakresie nowej technologii ma bezpośredni wpływ nie tylko na działalność przedsiębiorców, ale również na wizerunek wymiaru sprawiedliwości, a także koszty dokonywania opisywanej czynności. Z jednej strony bowiem podmiot dokonujący zgłoszenia nie musi udawać się do sądu rejestrowego, a zgłoszenia dokumentów może dokonać w chwili przez siebie wybranej. Ponadto ponieważ zgłoszenie, o czym była

mowa, nie wszczyna postępowania rejestrowego, toteż nie podlega opłacie sądowej, a jednocześnie nie uiszcza się w tym zakresie opłaty za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, co również jest bezwzględną zaletą nowego rozwiązania prawnego. Zgodnie bowiem z art. 20 ust. 1i KRSU wpisy wzmianek o złożeniu dokumentów określonych w art. 69 RachU nie podlegają opłacie za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Wreszcie przedsiębiorca nie czeka na dokonanie wpisu, ale w razie pozytywnej weryfikacji przedłożonych dokumentów wpis jest dokonywany niezwłocznie po umieszczeniu w systemie zgłoszenia. Brak zaś konieczności podjęcia w powyższym zakresie jakichkolwiek czynności przez sąd rejestrowy, powinien przyczynić się do przyspieszenia rozpoznawania pozostałych spraw rejestrowych. Poza tym zgodnie z art. 20 ust. 1g KRSU po zamieszczeniu w repozytorium dokumentów finansowych sprawozdania finansowego lub sprawozdania z badania są one przesyłane za pośrednictwem systemu teleinformatycznego do Centralnego Rejestru Danych Podatkowych. Ta ostatnia regulacja również przyczynia się do ograniczenia dokonywanych przez przedsiębiorcę czynności urzędowych.

NOWE TECHNOLOGIE A BEZPIECZEŃSTWO OBROTU

Wprowadzając nowe technologie w zakresie zgłaszania do KRS dokumentów określonych w art. 69 RachU ustawodawca trafnie jednocześnie przewidział mechanizmy, których celem jest ochrona bezpieczeństwa obrotu, w szczególności w zakresie zgłaszania do KRS dokumentów przez osoby podstawione, jak również w kontekście spełniania przez te dokumenty wymagań formalnych wynikających z RachU.

Chroniąc bezpieczeństwo obrotu ustawodawca w pierwszej kolejności przewidział konieczność opatrzenia zgłoszenia kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym przez co najmniej jedną osobę fizyczną, której numer PESEL jest ujawniony w Rejestrze, wpisana jako uprawniona samodzielnie lub łącznie z innymi osobami do reprezentowania podmiotu, prokurent, syndyk, zarządca w postępowaniu restrukturyzacyjnym albo likwidator¹². Wychodząc zaś naprzeciw głosom praktyki

---

¹² Zob. K. Borzemska, M. Niedźwiecki, K. Rozum, *Notariat w obliczu zmian w zakresie funkcjonowania Krajowego Rejestru Sądowego; wyzwania na przyszłość*, Rejent 2018, nr 9, s. 9 i n, którzy trafnie zwracają uwagę, że art. 19e ust. 2 KRSU w zakresie w nim unormowanym wprowadza wyjątek od zasady według której prawo reprezentacji powstaje niezależnie od wpisu. W analizowanym bowiem przypadku brak wpisu do KRS osoby wymienionej w art. 19e ust. 2 KRSU, i to wraz z numerem PESEL, uniemożliwia reprezentację podmiotu rejestrowego w zakresie w przepisie tym wskazanym.

pojawiającym się w początkowym okresie obowiązywania art. 19e KRSU, w art. 19e ust. 3a KRSU przewidziano, że zgłoszenia może także dokonać adwokat, radca prawny lub prawnik zagraniczny, których dane Naczelna Rada Adwokacka i Krajowa Rada Radców Prawnych udostępniła sądom i Ministrowi Sprawiedliwości za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 58a ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2018 r. poz. 1184, 1467, 1669 i 2193 oraz z 2019 r. poz. 730) i art. 60¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2115 i 2193 oraz z 2019 r. poz. 730), o ile w systemie tym ujawniony jest ich numer PESEL i są oni umocowani do dokonania zgłoszenia. W takim przypadku adwokat, radca prawny lub prawnik zagraniczny powołuje się na udzielone mu pełnomocnictwo oraz podpisuje zgłoszenie kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym¹³. „Kwalifikowany podpis elektroniczny” oznacza zaawansowany podpis elektroniczny, który jest składany za pomocą kwalifikowanego urządzenia do składania podpisu elektronicznego i który opiera się na kwalifikowanym certyfikacie podpisu elektronicznego¹⁴. Natomiast podpis zaufany, to zgodnie z art. 3 pkt 14a ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne podpis elektroniczny, którego autentyczność i integralność są zapewniane przy użyciu pieczęci elektronicznej ministra właściwego do spraw informatyzacji, zawierający: a) dane identyfikujące osobę, ustalone na podstawie środka identyfikacji elektronicznej wydanego w systemie, o którym mowa w art. 20aa pkt 1, obejmujące: imię (imiona), nazwisko, numer PESEL, identyfikator środka identyfikacji elektronicznej, przy użyciu którego został złożony, czas jego złożenia¹⁵. Wreszcie podpis osobisty, to zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 6.8.2010 r. o dowodach osobistych zaawansowany podpis elektroniczny w rozumieniu art. 3 pkt 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23.7.2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylającego dyrektywę 1999/93/WE, weryfikowany za pomocą certyfikatu podpisu osobistego¹⁶. Powyższa regulacja wiążąc podmiot dokonujący zgłoszenia z koniecznością posiadania numeru PESEL ujawnionego w

---

¹³ Co do zastrzeżeń pojawiających się w początkowym okresie obowiązywania omawianej regulacji zob. T. Szczurowski, *Nowy tryb składania dokumentów finansowych do Krajowego Rejestru Sądowego*, PUG 2018, nr 5, s. 29 i n. Obecnie większość tych wątpliwości została już przez ustawodawcę usunięta.

¹⁴ art. 3 pkt 12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 910/2014 z 23.7.2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE, Dz.Urz. UE L z 2014 r. Nr 257, s. 73.

¹⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 700.

¹⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 653.

KRS ma na celu umożliwienie identyfikacji podmiotu podpisującego w powyższy sposób zgłoszenie. Jego składanie umożliwia dowód osobisty¹⁷.

Ponadto zgodność zgłaszanych do KRS dokumentów z podstawowymi zasadami ich sporządzania ma gwarantować także art. 19e ust. 6 KRSU, który stanowi, że do zgłoszenia dołącza się oświadczenie, że dołączone do zgłoszenia dokumenty spełniają wymogi określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Wreszcie bezpieczeństwo obrotu jest chronione także poprzez przywoływany już art. 19e ust. 7 KRSU zgodnie z którym zgłoszenie podlega automatycznej weryfikacji za pośrednictwem systemu teleinformatycznego w zakresie określonym w art. 19e ust. 2 i 6 KRSU. Takie rozwiązania prawne oznacza, że nie ma natychmiastowego przełożenia zgłoszenia na wzmiankę o złożeniu dokumentów określonych w art. 69 RachU, ale podlegają one ograniczonej weryfikacji. Powyższe rozwiązanie ma nowatorski charakter, albowiem przewiduje weryfikację zgłoszenia nie przez referendarza sądowego, czy sędziego, ale przez system teleinformatyczny, a więc również z wykorzystaniem nowej technologii. Trzeba jednocześnie pamiętać, że dokonana w ten sposób weryfikacja obejmuje jedynie podpisanie zgłoszenia przez podmiot wymieniony w art. 19 ust. 2 KRSU, a ponadto złożenie oświadczenia, że dokumenty zostały sporządzone z zachowaniem RachU. Istotnym jest, że dokumenty zgłaszane w sposób określony w art. 19e ust. 1 KRSU nie są jednak kontrolowane z punktu widzenia ich zgodności z RachU – tak pod względem ich formy, jak i treści. Poprzestano tu jedynie na kontroli oświadczenia o którym mowa w art. 19e ust. 6 KRSU. Trzeba jednak dodać, że w ustawodawca co prawda nie przewiduje uprzedniej kontroli dokumentów dołączanych do zgłoszenia, niemniej w art. 12 ust. 4 KRSU przewidziano możliwość kontroli następczej. Zgodnie z którym przepis art. 12 ust. 3 KRSU stosuje się odpowiednio do dokumentów złożonych do repozytorium dokumentów finansowych. W przypadku wykreślenia wpisów, o których mowa w art. 40 pkt 2-5a, albo w przypadku stwierdzenia niedopuszczalności złożenia dokumentów do repozytorium dokumentów finansowych sąd rejestrowy jednocześnie usuwa dokumenty stanowiące ich podstawę z repozytorium dokumentów finansowych. Kontrola ta może być uruchomiona wówczas, gdy sąd rejestrowy uzna, że dokumenty złożone do repozytorium są niedopuszczalne ze względu na obowiązujące przepisy prawa. Trzeba jednak dodać, że wątpliwym jest uruchomienie powyższej kontroli przez sąd rejestrowy z urzędu. Ilość bowiem spraw prowadzonych na podstawie art. 19e KRSU uniemożliwia w praktyce

---

¹⁷ Więcej: Ł. Goździaszek, w: K. Osajda (red.), Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym. Komentarz, Warszawa 2019, Legalis, komentarz do art. 19e.

przeoglądanie orzekającym w sądzie rejestrowym dokumentów składanych na podstawie zgłoszenia o którym mowa w art. 19e ust. 1 KRSU.

W tym miejscu należy jednak dodać, że dokonana przez system negatywna weryfikacja zgłoszenia nie pozwala na złożenie dokumentów w omawianym trybie. Niemniej nawet wtedy ustawodawca nie odstępował od konieczności składania do KRS dokumentów poprzez system teleinformatyczny, a więc z wykorzystaniem nowych technologii. Art. 19e ust. 7 zd. 1 KRSU stanowi jednak, że w przypadku negatywnej weryfikacji wnioskodawca może złożyć dokumenty, o których mowa w art. 19e ust. 1 KRSU, wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, wraz z wnioskiem o wpis w rejestrze przedsiębiorców wzmianek, o których mowa w art. 40 pkt 2-5a, albo z wnioskiem o przyjęcie tych dokumentów do repozytorium dokumentów finansowych. Kompatybilna z powyższą regulacją jest norma § 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 19.3.2018 r. w sprawie sposobu składania zgłoszeń, sposobu i trybu komunikacji ze zgłaszającym oraz sposobu i trybu weryfikacji dołączanych do zgłoszenia dokumentów, a zgodnie z którym system teleinformatyczny niezwłocznie informuje zgłaszającego o negatywnej weryfikacji zgłoszenia i jednocześnie o możliwości złożenia zgłoszenia po usunięciu wskazanych przeszkód uniemożliwiających złożenie zgłoszenia albo o możliwości złożenia dokumentów finansowych wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, wraz z wnioskiem o wpis wzmianek, o których mowa w art. 40 pkt 2-5a KRSU, albo z wnioskiem o przyjęcie dokumentów finansowych do repozytorium¹⁸.

Negatywna weryfikacja zgłoszenia oznacza więc konieczność złożenia do sądu rejestrowego wniosku o wpis w rejestrze wzmianek, niemniej również ten wniosek musi być złożony za pośrednictwem systemu teleinformatycznego¹⁹. Do wniosku można dołączyć kopie uchwały bądź postanowienia o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego i rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej oraz podziale zysku lub pokryciu straty, jak również dokumentów, o których mowa w art. 69 ust. 1c, 1d i 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, a także sporządzonych do dnia 30 września 2018 r. innych dokumentów, o których mowa w art. 69 ust. 1, 1b, 1f, 1g i 3 tej ustawy, podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym przez osoby wymienione w ust. 2 albo występującego w sprawie pełnomocnika będącego

---

¹⁸ Dz. U. poz. 596.

¹⁹ Zob. Ł. Zamojski, *Zmiany w ustawie o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz w Kodeksie postępowania cywilnego uchwalone na mocy ustawy z 26.1.2018 r.*, MoP 2018, nr 19, s. 1024, który trafnie podkreśla pierwszeństwo złożenia sprawozdania finansowego poprzez bezpłatne zgłoszenie.

adwokatem, radcą prawnym lub prawnikiem zagranicznym. Złożenie jednak powyższego wniosku jest dla wnioskodawcy o tyle mniej korzystne, że powoduje wszczęcie postępowania rejestrowego, a więc wiąże się z koniecznością uiszczenia opłat, a następnie jego rozpoznania przez orzekającego w sądzie rejestrowym.

REPOZYTORIUM DOKUMENTÓW FINANSOWYCH

Ustanowienie nowego trybu składania do sądu rejestrowego dokumentów o których mowa w art. 69 RachU wiąże się z kolei z utworzeniem repozytorium dokumentów finansowych. Zgodnie z art. 9a ust. 1 KRSU dla każdego podmiotu obowiązującego do składania dokumentów finansowych do KRS prowadzi się w systemie teleinformatycznym repozytorium dokumentów finansowych, przy czym do repozytorium dokumentów finansowych są składane dokumenty, o których mowa w art. 69 (art. 9a ust. 2 KRSU). Zasadnicze znaczenie w tej materii ma jednak art. 9a ust. 3 i 4 KRSU zgodnie z którym każdy ma prawo przeglądania repozytorium dokumentów finansowych, przy czym Centralna Informacja bezpłatnie udostępnia dokumenty z repozytorium dokumentów finansowych za pośrednictwem ogólnodostępnych sieci teleinformatycznych. Stworzenie repozytorium dokumentów finansowych umożliwia stały dostęp poprzez sieć internetową do wszystkich dokumentów składanych w oparciu o art. 19e KRSU. Powyższe jest szczególnym następstwem zastosowania w rozważanym zakresie nowych technologii. Oznacza bowiem, że w każdej chwili podmiot dysponujący dostępem do interentu może uzyskać bezpłatnie wgląd w dokumenty finansowe o których mowa w art. 19e KRSU i może z nich czynić kopie. Trzeba jednak pamiętać, że w skład repozytorium wchodzi jedynie dokumenty finansowe złożone w oparciu o art. 19e, tak na podstawie zgłoszenia, jak i wniosku, co oznacza jednak z drugiej strony że próżno szukać w nim dokumentów złożonych do akt rejestrowych na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów w tradycyjnej formie papierowej. Ustawodawca nie przewidział bowiem ich digitalizacji. Jeżeli wobec tego podmiot jest zainteresowany przejrzaniem dokumentów finansowych złożonych do sądu rejestrowego przed dniem 15.3.2018 r., to w dalszym ciągu musi udać się do sądu rejestrowego celem przejrzania papierowych akt rejestrowych.

PODSUMOWANIE

W niniejszej wypowiedzi staraliśmy się wskazać służebną rolę nowych technologii w zakresie składania do KRS dokumentów określonych w art. 69 RachU. Przywołane przez nas nowe procedury mają trudne do przecenienia znaczenie tak dla przedsiębiorcy, którego te dokumenty dotyczą, jak i osób trzecich zainteresowanych ich treścią. Dalsza rewolucja postępowania rejestrowego nastąpi już z dniem 1.3.2020 r.

***

**NEW TECHNOLOGIES IN IMPLEMENTING THE OBLIGATION FROM
ARTICLE 69 OF THE ACCOUNTANCY ACT**

This paper discusses the impact of new technologies on the annual obligation of business to compile and submit to the registry court the corporate financial statements and other records detailed out by law. The aim of the article is not only to present relevant new legal solutions, but also to highlight the importance of applying new technologies in this area, both in the context of registration proceedings and business operations.

KEYWORDS

Technology, financial statement, entrepreneur

BIBLIOGRAFIA

- Borzemska K., Niedźwiecki M., Rozum K., *Notariat w obliczu zmian w zakresie funkcjonowania Krajowego Rejestru Sądowego; wyzwania na przyszłość*, „Rejent” 2018, nr 9.
- Goździaszek Ł., w: K. Osajda (red.), *Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym. Komentarz*, Warszawa 2019, Legalis, komentarz do art. 19e.
- Szczurowski T., *Nowa regulacja postępowania rejestrowego*, „Przegląd Prawa Handlowego” (PPH) 2018, nr 10.

Szczurowski T., *Nowy tryb składania dokumentów finansowych do Krajowego Rejestru Sądowego*, „Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego” (PUG)2018, nr 5.

Szczurowski T., w: K. Osajda (red.), *Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym. Komentarz*, Warszawa 2019, Legalis, komentarz do art. 19.

Zamojski Ł., *Zmiany w ustawie o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz w Kodeksie postępowania cywilnego uchwalone na mocy ustawy z 26.1.2018 r.*, MoP 2018, nr 19.